

HÜSEYİN SUNGUR

RÜZGÂRLAR VE TEPELER

ROMAN

E-KİTAP

HÜSEYİN SUNGUR

Rüzgârlar ve Tepeler

ROMAN

2026-03

E-KİTAP

Söz başı...

Okur yazarlık ortalaması yüksek bir evde doğdum, büyüdüm. Çocukluk ve ergenlik yıllarımda kimi dönemleri, neş'eli, keyfli, kimi dönemleri de, karşı konulamaz sorunlarla geçti.

Şiir, edebiyat, tarih ve az biraz da politika, evimizden eksik olmazdı. On yaşıma kadar, salondaki misafir sohbetlerine, sınırlı olarak katılım sağlayabildim. Uyku bahanesiyle, beni apar topar yatağıma “sürgün” edilir, ben de başımı yastığın altına sokar, hıçkırık hıçkırık ağlardım. Bu ağlamalara ilişkin unutamadığım olay, ilkokul başlarında, babamın, o akşamki sohbet misafirlerine, padişah YILDIRIM BAYEZİD'in , bazı paralı askerlerinin ihanetine uğrayıp, Timur tarafından esir edilip, Anadolu'da, şehir şehir, bir kafes(!) içinde dolaştırıldığı vak'asını anlatırken, olaya çok üzülüp, yaşlar içinde, yatağıma koştuğumu hatırlıyorum.

Benim en büyük ve önemli öğretmenim, ailemin kitaplığı olmuştur. Babamdan, hayatta insanın (insanların) umulmadık anlarda göstereceği inanılmaz zaafı, annemden de, en zorlu anlarda dahi, yıkılmayan çelik insan iradesini öğrendim, yaşamıma uyguladım.

Ama, aile kütüphanesi, herşeyin üstünde duragelmiştir. Cuma gecelerini, (kolej, cumartesi eğitim yapmazdı), iple çeker, sabahlara kadar, mutlaka bir kitap bitirirdim; TÜRK

KORSANLARI- BİR SEL GİBİ- BOZKURTLARIN
DİRİLİŞİ- VE DURGUN AKARDI DON- HEIDI- ilk anda
aklıma gelenler.

Öyle bir gün geldi ki, tüm bu “müktesebatın / birikimin” ,
ciddiye alınıp, ruhsal borcunun ödenmesi gerekecekti.

“” Neruda”” gibi söylersem ; CONFUESTO QUE HE VIVIDO
yani, “” yaşadığımı itiraf ediyorum” ,(çeviri: AHMET ARPAD
) , makamına gelip, benzer yola girmem konusunda, kendimi
ikna ettim.

Aksi halde, gerçekten vicdanen pek de rahat olmayacağımı
duyumsamaya başlamıştım. Bunun çaresi yazmaktı.

Hepsi bu!

1...

Akdeniz sahiline , tahminen ikiyüzelli kilometre kuzeyde , Melendiz dağlarının eteklerinde yaşayagelen bir ailenin kızı olarak doğduğunda , annesinin ,ince hastalıkla boğuştuğunu bilemeyecekti . Babası , çok raslanan seyyar kalaycılardan olup , bir gider , o köy , bu köy derken , günlerce evine dönmezdi . Yine böyle bir zamanda , babası kimbilir neredeyken , annesi , iki göz evlerinin sundurmasının altındaki sedirde , köyün imamı ile karısının ellerinde , kan kusa kusa ölmüştü . Olmadık bir zamanda ortada kalıveren minnacık kız , uzakça bir köyde yaşayan anneannesinin yalapaşap bakımı , biraz da köylüsünün yardımıyla , yaşam ağacına tutunmaya çalışıyor , sabahtan akşama kadar , kimileyin emekleyerek kimileyin de , sanki emeklemeyi unutmuş gibi , toprak ve su karışımı yerde , sürünüp , sürünüp ağlıyordu .

Rüzgâr , Melendiz'den aşağıya doğru , değişik uğultular çıkartarak esiyor , bir anda şımaran soğuğu giyinen esinti , köyün üzerine geldikçe , daha da dayanılmaz yakan yük gibi , küçük büyük herkesin omzuna , ordan da bel çukurlarına doğru , görünmez iplikçikler gibi sızarak, derilerin üzerinde, domur domur tepecikler oluşturuyordu . Bu esnada küçük kız , hayatta kalmanın tarifsiz içgüdüsel mukavemeti ile çamurlar içindeki , koyu sarı , kestaneye çalar saçları ve bedenini , sundurmanın sedirinin altına atabiliyor , orda , toprak zemine tırnaklarını

geçiriyor , biraz debelenip , parmak uçlarında kalan toprak kırıntılarını , büyük bir iştahla çiğneyip , yutuyordu .

Köyün , devlet vaizi Şeriat nam Samet Hoca , bir seferinde , evden eve sattığı , bir lokmacık kızı Zalha , idrarını tutamaz bir halde evine geri getirildiğinde , sanki hiçbir şey olmamış gibi , bu sefer de kızını , deniz kıyısındaki şehirde yaşayan , tüccardan Sami Efendi'ye göndermişti .Zalha , bu evde , tahminen bir buçuk yıl kadar yaşadı . Günlerden bir gün , evin büyük kızı Nedret , bitişik şehirden , adliye başkatibi , aynı zamanda çiftçi , belediye meclis üyesi Kemal Efendi'nin oğlu Asım Bey'le nişanlandı .

Nişan için evin hanımı Zekiyanım , mahallenin yegâne terzisi Şükriye'ye Zalha'yı götürdü , karpuz kollu , tafta bir elbise diktirildi . Zalha , bu tafta elbiseyi çok sevdi . Buna rağmen , bir türlü aklından , köyünün dağlarından , aşağıdaki alçak tepelere doğru esen , yabani rüzgârları unutamadı .Unutamadı , yoğun özledi çünkü babası Şeriat , daha altını doğru dürüst tutamaz , bir lokma çocukken , bu bir karış , bebek çocuk arası insan yavrusunu , gıkı çıkmadan , çok uzak batı illerinden birine , bir muallim aileye göndermiş , allah bilir ya , cebine de beş on kuruş para almıştı üstüne .

Küçük Zalha , ömrü boyunca köyünün tepelerini , oralardan konuşur gibi esen buzlu yellerinin sesini , soluğunu aklından çıkaramadı .

Önce soğuşun soluğu , yukardan aşağıya doğru , sinsi adımlarla yaklaşırdı . Köyün eskileri , bu durumda , kapı eşiklerine çıkar , derhal burunlarını Melendiz’e çevirir , havayı , avını arayan has bir kurt gibi koklar , soğuşun cesametini anlamaya çalışırlardı . Belli olmazdı , bu esrarengiz soğuşun ardına , kar yağışının düştüğü çok görüldüğünden , ihtiyatı elden bırakmamak gerekirdi . Ne zamanki sinsi soğuk , cins bir çelik bıçak gibi ellerinin derisinde dolaşmaya başlar , o zaman anlaşılırdı ki , karın gelişi an meselesi . Erkekler , avluda öteye beriye seğirterek , çalı çırpı , odun artığı neyim ne varsa deşirir , toplar , sobaların yahut ocakların yanlarına desteler , ufaktan ateşi harlatırlar ki , kar başladığında , etraf , az da olsa , ısınmış olsun .

Kar sükün ettiğinde , etrafı bir sessizliktir alır , horozlar susar , tavuklar , kümeslerinin alıştıkları köşelerinde , kurtlu solucanlı kabarık toprağın içinde , ısınmak için , eşinir de eşinirler , tilkiler inlerinden çıkmaz olur , anca ağaç kovuklarına sığınabilen tahdelenler , merak içinde , ara sıra kafalarını kovuktan çıkarır , bir sağa bir sola bakıp , hımmm der gibi ,tekrar içeri çekilirler .

“Ya işe böyle sarı oğlum “ dedi Zalha , şehrin en kıdemli ebesi Nazperver Hanım’ın , anasından alıp , göbeğini kesip , kundaklayıp eline verdiği adama . Adam , filizi yeşil gözleri , parlak kumral saçları ile yığın bir merak içinde , sanki

hıçkıracaktı gibi soluyarak , “ Sonra sonra ne oldu abla, durma yahu” diyerek Zalha’yı , sesiyle dürttü .

“ Ablam yani anan , birinci çocuğunu kaybetmişti , kızdı o çocuk , ama ne güzeldi , ne güzeldi , anlatamam oğlum . Ablam , günlerce gözyaşı döktüydü ardından . Neredeyse gözleri kuruyacaktı ağlamaktan . Ardından sana gebe kalınca , ablama , ailede , aman bir dikkat , bir ihtimam sorma gitsin . Aman Nedret kızım sen bırak , dur dikkat et yavrum diyerek , bir Kasım günü , sancıları tutunca , nenen Besime Hanım , doğumun gelebileceğini anladı ki , sanırım öğlene doğruydum , Hüseyin Ağa’yı ebeye gönderiydi ! Galiba . Dediklerine göre , senden önce yitirilen kız çocuğu , doktorun ihmalindenmiş . Öyle dedilerdi . Üstelik doktor da , babanın kuzeniymiş . Seni , beşiğine yerleştirdim . Sonra nenen yanına çağırdı beni . Avcuma biraz para koydu , evin yakınındaki şekerçi Ziya Efendi’ye git , doğum müjdesi şekeri al gel dedi . Dönüp , geldim eve , nenene şekerleri gösterdim . Tamam , şimdi ayakkabılık sekisine in , Fayık Ağa’yı çağır gelsin dedi “.

“Fayık Ağa kim “ dedi yeşil gözlü adam !

“ Vallahi hiç bilemedim “ dedi Zalha . “ Koca evin ,alt katlarında , bilmem kaç tane odası vardı . Deden Kemal Efendi ,akşam yemeklerinden önce , beni ayakkabı sekisine gönderir , bağır da gelsinler kızım derdi “!

“Ne bağırması bu “!

“ Yemek hazır , hadi yemeğe gelin demekti “.

“ Peki kimdi bu gelenler abla “!

“ Vallahi içlerinde , bir tek evin kâhyası Hüseyin Ağa’yı bilirim . Her odadan birileri çıkar gelir , koca sofraya oturur , başları önünde , evde koca kazana benzer tencerede pişen yemeklerini yerler , sonra sessizce odalarına inerlerdi zahir “!

“ Fayık Ağa’yla ne yaptınız abla , söylesene “ .

“Adetmiş , yakın eş dost , hısım akrabaya müjdecî gönderilmiş . Ben , kim nerede , hangi akrabadır , hısımdır bilmediğim için , Fayık Ağa önüme düştü , bir elimde küçük bir müjdecî şeker sepeti , kapıları çalıp , senin doğumunun müjdesini , bir küçük şeker paketi ile veredurdum “.

Kan kusan annesinin öldüğünü anlayamayan küçük kız çocuğu , bir omzunu annesinin kasıklarına vermiş halde , öbür elinin avuç içiyle , uyuduğunu zannettiği annesinin karnına , durup durup vuruyor , ana ana , uyaaan diye küçük çığlıklar atıyordu . Küçük kızın sesini , ilkin köyün imamı ile karısı duyacaktı . Koşup , geldiklerinde , kanlı yüzü ellerinin arasına alan imamın karısı ,kocasına , “Seher gidiyor imam , Seher gidiyor , buz gibi suratı , kan çekilmiş gövdesinden“ derken , Seher , koyup , gittiydi .

Bahar mıydı ,yaz başı mı !

Hiçbir zaman bilinemedi . Ölüm , bakmayın sağda solda afra tafra edildiğine , en çabuk unutulmuş insan irtifasıydı .

2.

Evin iç kısmı , mağaradan bozmaydı . Yazları serinliği , kışları da harareti iyi muhafaza ederdi . Mağaranın bittiği yerden itibaren , piriket ve yamacın taşlarından duvarlar örülmüş , helaya giden yılankavi tüneli bozmadan , gizleyerek , ayak yolu yapmışlardı .

Taşlıkdaki koca ceviz , ağır ağır , sultanî bir edayla , Melendiz'den gelen ağır aksak esintiye ayak uydurup , taze gelin gibi sallana sallana hışırdıyordu . Zalha , eline doğan kumral adamın kıymetlisi kızını , evin ağaçlara bakan duvarına bitişik koca sedirde kucağına almış , yıllarca , çok çok az görebildiği , o bir karış küçük beyinin , sevmeye doyamadığı yavrusunu , gecikmiş bir torun tadıyla , saçlarını , avcunun içiyle sıvazlıyor , kuzum kuzuum diye kulağına fısıldıyordu . İçodada , avluya bakan uzun sedirin yaslandığı pencerenin tülünden olanları gören , yeni gelin Deniz , eşinin , Zalha ile ilgili anlatageldiklerinin , ne kucak dolusu dehşet özlem taşıdığını , ağır ağır yaşlanan gözlerinin , tatlı yanmasını duyup , içine , gönlüne , bir yürek şerbeti gibi akıtıyordu .

Sesini çıkarmadı , sedire yanlamasına ilişti , tül perdeyi az daha araladı , çok eski zamanlardan kalma bir ayın gibi , göklere yükselen bir dua gibi taşlığa , ordan ceviz ağacına , ağaçtan da tüm mevcudata eriştiğini düşündüğü sevgi patlamasını izlemeyi tercih etti .

Yemek , gerçekten de neşe içinde , bu patlamanın verdiği hoşlukla yendi . Evde hazırlanan yoğurdu , Zalha , sahanlara bölüştürürken , eşi , emekli asker Halit , uzun saplı çakısıyla , köyün bostanından gelen karpuzu , ince , narin dilimlere ayırıp , küçük küçük lokmalar halinde doğrayıp , yoğurtlu sahanlara pay etmeye başlayınca , kumral adam , merakla sorduysa ...

“ Enişte , karpuzla yoğurt yanyana ! Askeri okuldan kalma alışkanlık mı” ?

Zalha , eşine bir baktı , Halit astsubayın gözlerinden , acımsı bir su akar gibi , ağlamaklık geçince , Zalha söze girdi ...

“ Harp çıkasımı , büyükler öyle derdi , hastalıklar bir yandan , kıtlık ve açlık bir yandan “ . Halit astsubay , “ İkinci cihan harbi “ dedi .

“ Ne vaaar , ne yok . Somun ekmek kadar bebeler , kızamıktan , ince hastalıktan , daldan düşen kozalaklar gibi , patır patır dökülüyor . Köyün damlarında ağıt , camiye benzer mescidin damından salâ eksik olmuyor . Büyüklerimiz , karınlarımızı doyurabilmek için , neyi neye katık edeceklerini şaşırıyor , dağı

taşı dolaşır ,bulabildikleri otu , bilinmedik yeşillikleri getirip , tulumhada yıkadıktan sonra , en fazla bulgurla kaynatıyor , varsa bir parmak tereyağıyla , toprak kapta çevirip , katık ediliyordu . Çaresizlik , yokluk , açlık insana neler yaptırmıyor ki . İşte yoğurtla karpuz , o yılların hatırası . Biz , hem çok severek yiyoruz , ama ama , yedikçe de o günleri hatırlıyor , yutkunduğumuz karpuz ve yoğurt , yutağımızdan midemize , bir avuç acı biber, kaskatı bir yumruk gibi iniyor, bazı bazı .”

Annesiye babası , sofraya çok düşkün olan yeni gelin Deniz , Zalha'nın yüreğinden anlattığı , öykü gibi , eski zaman destanı gibi dinlediği hatıra bitince , zorlu bir yutkunmakla , gırtlığına düğümlenen , en arı , en saf yaşamak duygusunun önünü açtı , engelleri kaldırdı , kendini sofraya bıraktı .

“ Ablaaa “ diyerek , uzanıp , Zalha'nın boynuna sarıldı , höyküre höyküre ağlamaya başladı . Zalha , çok zamanların içinden geçip , gelmiş , yaşı , anın da mekânın da dışına taşan geç bir tarih şamanı , kocaman , görünmez bir yurdun(*) orta direği gibi , gelin bellediği Denizi'ne sarıldı . Halit astsubay , taşlığa çıktı . Birkaç kez öksürdü . Kumral adam , kızını kendine çekti , Pınar , babasına baktı , baba , ağlamaya ramak kalmış bir gözle , burnunu kızının burnuna dayadı . “ Şıııı , bırak ağlasınlar kızım “ dedi .

Yanak yanağa ağlama , Zalha'nın aklına , yıllar sonra ,
tekrardan görmeye gittiği kumral adam ve kızıyla
karşılaştırıldığı günü getirdi.

3.

Zalha, evlendiriliyor...

Zalha'nın aklına, yıllar sonra, tekrardan görmeye gittiği, ebe NAZPERVER'in, doğduğunda, kollarına yatırdığı, parlak kumral tenli adam ve kızıyla karşılaştığı gün gelse de, bütün bundan sonra olacıklara açılan kapı olan, Zalha'nın medeni halindeki değişikliktir.

Yani, Zalha'nın nasıl evlendiğinin bilinmesi icabeder. Bunun için de, hikâyenin, loş kapı arkalarına, rutubet kokan yüklüklerine, yatağının, yorganının, mitillerinin(*) ortaya çıkarılması şayan-ı tavsiyedir.

Deniz kıyısındaki şehirde, tüccardan Sami Efendi'nin en büyük kızı Nedret, bitişik şehirdeki adliye başkatibi, eşraftan Kemal Efendi'nin tek oğlu, Asım ile evlendirilecekti.

Bu hikayeyi dinlemeye doyamayan yeşil gözlü, parlak kumral tenli , Zalha'nın eline doğan küçük beyi, merakla Zalha'nın ağzına bakıyordu. Köye her gelişinde, o taşı, bu taşı kurcalar, bir dengine getirir, Zalha'ya, bu hikayeyi anlattırırđı.

“ O gün deden, bir kamyon gönderdiydi. Ablamın çehizi yüklenip, götürülecekti. Bundan evvel, Zekiyanım teyze, bana, mahalledeki terzi Şükriyanıma, tafta kumaştan bir elbise diktirmiş, bohçamla beraber, ben de kamyonla beraber gidecektim.

O vakitler adetti, hasır koltuk ve masalar vardı, mobilya niyetine. Efendim, mobilya çehiz, kamyona yüklendi, ben de üstümde tafta elbisem, el örgüsü hırkam, kucağımda bohçam, uygun bir koltuğa yerleştirildim.

Senin anlayacağıın,oğlum, ben ablamın çehizi gibi, mobilyalarla beraber, ablamın yeni evine gidiyordum.

Zalha'nın, o miniminnacık gönlüyle ev dediği yapı, kocaman bir konak yavrusu, içinde kaç tane odanın bulunduğu pek de bilinmeyen, sanki

tarihin dumanlı bir geçmişinden gelip, konmuş bir taş ve ahşap topluluğu bir yerdı.

Bu olaydan kısa bir süre sonra, Kemal Efendi'nin evinde, en kk kızı Hale, Zalha'ya çok tez ısınmış olmalı ki, ona kol kanat germeye başladığı günlerin birinde, büyük avludaki çeşmenin su havuzunun kenarında, sohbet edip, sarı hurma yerlerken, Hale'nin nerden aklına geldiyse, Zalha'ya, "Yahu sen iek gibi bir kızsın" der demez, Zalha'nın, o güne kadar bilinen adı, bir anda uçtu ve yerine, Zalha'nın avluda en çok sevdiği ağaç olan, sarı hurma dallarına, ıssız , muamma bir kumru gibi, iek adı geldi, konu.

Bilenler, yaşayanlar artık Zalha yerine iek diyeceklerdi.

Zalha, daha iek olmamış halini, eline doğan yeşil gzlye, daha bir kıvamlı anlatmak için, şyle bir derin i geçirdi, taşlıktaki koca ceviz farketki ki, sknet gerekli. Dallar, yapraklar, yerli yerine geçip, szn Zalha'nın diline düşmesini beklediler.